

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 93 00, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
AGENCIJE ZA OSIGURANJE U BiH
ZA 2007. GODINU**

Sarajevo, juni 2008. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	NALAZI I PREPORUKE	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz Izvještaja o reviziji za 2006. godinu	4
3.	Sistem internih kontrola	4
4.	Planiranje budžeta	5
5.	Usuglašenost sa zakonima i pravilima	6
5.1.	Nabavke	6
III	KORESPONDENCIJA	7

Prilog 1: Tabela 1 "Izvršenja budžeta za period od 01.01. do 31.12.2007. godine".

Prilog 2: Komentar Agencije na Nacrt izvještaja.

Prilog 3: Odgovor Ureda za reviziju na komentar Agencije na Nacrt izvještaja.

I Mišljenje revizora

Osnova za reviziju

Na osnovu Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 12/06) izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja koja se odnose na godinu koja se završava 31.12.2007. (Bilansa stanja, Posebnih pregleda uz Bilansu stanja i Analize izvršenja budžeta) u **Agenciji za osiguranje u BiH** (u daljem tekstu: **Agencija**).

Odgovornost menadžmenta/revizora

Rukovodstvo Agencije odgovorno je za pripremu finansijskih izvještaja, zakonitost izvršenih transakcija i namjensko korištenje sredstava. Rukovodstvo je također odgovorno za uvođenje sistema internih kontrola kojima se osigurava pouzdano upravljanje javnim sredstvima.

Naša odgovornost, kao vanjskog revizora, propisana je Zakonom o reviziji, standardima revizije i etičkim kodeksom za revizore javnog sektora.

Shodno tome, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansa u potpunosti odražava rezultate izvršenja budžeta. Također, naša odgovornost je da procijenimo da li rukovodioci institucije primjenjuju zakone i propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene i da ocijenimo finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Cilj i djelokrug revizije

Reviziju smo obavili u skladu sa Revizionim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – ISSAI i Međunarodnim standardima revizije. Revizija uključuje ispitivanje, na bazi izvršenih testiranja, dokaza koji su relevantni za iskazane iznose i objavljivanja u finansijskim izvještajima, te regularnost finansijskih transakcija koje su uključene u finansijske izvještaje.

Revizija je planirana i izvršena tako da se dobiju informacije i objašnjenja koja smatramo neophodnim za osiguranje dovoljno dokaza koji pružaju razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane greškama, prijevarama ili drugim neregularnim radnjama i kako su sredstva utrošena u skladu sa odobrenim budžetom i drugim propisima.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Kvalifikacija se odnosi na sljedeće:

I.1. Provođenje procedura nabavki – vidjeti poglavlje 5.1. ovog Izvještaja.

Po našem mišljenju:

Finansijski izvještaji Agencije za 2007. godinu prikazuju realno i istinito finansijsko stanje na dan 31. decembra 2007. godine i u skladu su sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i Pravilniku o računovodstvu institucija Bosne i Hercegovine.

U svim materijalno značajnim aspektima, rashodi Agencije su upotrijebljeni za svrhe koje je odredio Parlament BiH i u skladu su relevantnim propisima, osim za moguće efekte koji su iskazani pod tačkom I.1., gore navedenom.

Sarajevo, juni 2008. godine

II Nalazi i preporuke

1. Uvod

Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini osnovana je Zakonom o Agenciji za osiguranje BiH (Službeni glasnik BiH br. 12/04). Osnovni cilj osnivanja Agencije je formiranje tijela na državnom nivou koje bi vršilo koordinaciju dviju entitetskih agencija za superviziju u sektoru osiguranja, predstavljanje sektor osiguranja u BiH na međunarodnom planu, da radi na harmonizaciji propisa na entitetskom nivou, usklađivanje BiH propisa sa propisima EU u domeni osiguranja, te obavljanje funkcije statističkog servisa sektora osiguranja u BiH. Agencijom rukovodi direktor kojeg je u 2006. godini izabrao Upravni odbor Agencije sastavljen od sedam članova.

Ured za reviziju je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Agencije u skladu sa Zakonom o reviziji, uvažavajući opće uslove okruženja u kojem je egzistirala Agencija. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvještaju i Agenciji je sugerisano da ih otkloni, odnosno preduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljem poslovanju.

Revidiranjem poslovanja Agencije u 2007. godini utvrdili smo određene nedostatke i propuste koji se odnose na:

- Sistem internih kontrola koji propisuje rukovodstvo Agencije, koji nije, u potpunosti, organizovan na zadovoljavajućem nivou (vidjeti poglavlje 3. ovog Izvještaja);
- Planiranje budžeta za 2007. godinu (vidjeti poglavlje 4. ovog Izvještaja);
- Izvršene nabavke tokom 2007. godine (vidjeti poglavlje 5.1. ovog Izvještaja);

2. Osvrt na preporuke iz Izvještaja o reviziji za 2006. godinu

Ističemo činjenicu da je ovo prva revizija, te nismo u mogućnosti da izvršimo osvrt na nalaze i preporuke iz prošlih godina.

3. Sustav internih kontrola¹

Tokom revidiranja poslovanja Agencije utvrdili smo određene propuste i nedostatke u postojećem sistemu internih kontrola koji u određenoj mjeri povećavaju rizik da rukovodstvo Agencije ne ostvari puni uvid u sve aspekte poslovanja. Uočeni propusti i nedostaci ogledaju se u sljedećem: za testirani uzorak troškova reprezentacije je utvrđeno kako u određenim slučajevima na računima ne postoji specifikacija izvršenih usluga, te da se ne sačinjava zabilješka o povodu načinjenog troška, ne navodi se popis gostiju i institucija iz kojih dolaze. Kada su u pitanju interna pravila koja regulišu potrošnju fiksnih i mobilnih telefona smatramo da bi korisno bilo uz račune prilagati listinge i u skladu sa istima vršiti korekciju određenih prekoračenja dozvoljenih limita.

U pojedinim nalogima za vozila nisu upisane količine goriva niti je obračunata prosječna potrošnja (obračun u pregledu izvršen je na godišnjem nivou, no međutim revizija sugerise obračun na mjesečnom nivou).

Prilikom vršenja popisa uočeni su manji propusti koji se odnose na sačinjavanje izvještaja o popisu sredstava i obaveza koji se dostavlja direktoru Agencije. Nije donesena ni odluka direktora o usvajanju rezultata popisa.

¹ U skladu sa članom 13. stav 2. Zakona o reviziji institucija BiH, revizija ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola o čemu ne izražava mišljenje već izvještava o uočenim slabostima.

Nadalje zamijetili smo i određene propuste u vezi sa provedbom Zakona o javnim nabavkama, što bi trebalo ubuduće svakako nastojati popraviti i otkloniti. Kada je u pitanju sistem internih kontrola, revizija da kako je Agencije novoformirana institucija i kako objektivno nije moguće odmah uspostaviti kvalitetan sistem internih kontrola, ali naglašavamo potrebu da se započete aktivnosti nastave i koristi dosadašnje jednogodišnje iskustvo, te da se permanentno radi na izgradnji kvalitetnog sistema internih kontrola.

Preporuka:

Agencija kao jedna od novoformiranih institucija BiH treba da nastavi da jača sustav internih kontrola sukladno Instrukciji Ministarstva finansija i trezora, a sve u cilju otklanjanja svih mogućih rizika neracionalnog raspolaganja javnim sredstvima. U tom pravcu preporučujemo da se analiziraju značajniji poslovni procesi i utvrde rizici poslovanja, te u skladu sa procijenjenim rizicima kreiraju odgovarajući sistemi kontrola.

4. Planiranje budžeta

Budžet za 2007. godinu odobren je u iznosu od 622.320,00 KM, a ukupno izvršenje budžeta – rashodi realizovani su u iznosu od 388.176,00 KM, odnosno 62,38 % u odnosu na ukupno planirana – odobrena budžetska sredstva. Na ovakav stupanj realizacije budžeta u odnosu na raspoloživa sredstva uticala je uglavnom dinamika zapošljavanja koja nije pratila planiranu, pa u 2007. godini nije bilo novozaposlenih (budžet odobren za 11 zaposlenika, a na kraju godine Agencija je imala 6 zaposlenih). Nadalje smo također uočili kako je u toku 2007. godine izvršeno jedno restrukturisanje rashoda u iznosu od 57.000,00 KM. Revizija smatra da Agencija treba projekciju budžeta da zasniva na realnoj dinamici zapošljavanja i ostvarenju svoje funkcije, a ne samo na popuni svih upražnjenih radnih mjesta predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Revizija smatra da je Agencija novoformirana institucija BiH i da nije imala određeni jasni i precizni parametara iz prošlih godina, ali da bi ubuduće svakako više pažnje trebalo da se posveti planiranju budžeta.

Posljedice ovakvog načina planiranja i izvršenja budžeta ogledaju se u neefikasnom korištenju – tj. rezerviranju budžetskih sredstava u cjelini (u konkretnom slučaju radi se o iznosu 234.144,00 KM) jer se neodgovarajućim planiranjem rezervira više budžetskih sredstava nego što je potrebno za normalno funkcionisanje i ostvarivanje zakonom propisanih funkcija Agencije, a na drugoj strani, moguće je da u drugim institucijama BiH ostaju određeni projekti koji zbog nedostatka sredstava u tekućoj godini nisu mogli da budu ni planirani, ni realizovani.

Kada je u pitanju planiranje budžeta želimo da skrenemo pažnju rukovodstvu Agencije na član 5. Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH koji govori o načinu finansiranja Agencije. U spomenutom članu Zakona govori se da se Agencija finansira iz budžeta institucija BiH i participacija vlada entiteta, a na osnovu prethodno zaključenog memoranduma o finansiranju rada Agencije između Vijeća ministara i vlada entiteta. Tokom revizije poslovanja Agencije nismo primijetili da su u 2007. godini preduzimane aktivnosti u smislu ovakve mogućnosti finansiranja, nego se Agencija tokom 2007. godine finansirala isključivo iz budžeta institucija BiH (tokom završne revizije uočili smo da je rukovodstvo Agencije pokrenulo određene aktivnosti po ovom pitanju).

Preporuka:

Agencija treba da ubuduće više pažnje posveti procesu planiranja i izvršenja budžeta, te posebno da sagleda problematiku broja zaposlenih tj. realnu dinamiku zapošljavanja i da istu uskladi sa uspostavom svoje osnovne funkcije, kao ključnog elementa za planiranje budžeta (sugerishemo više saradnje i koordinacije sa Agencijom za državnu službu). Nadalje smatramo da bi rukovodstvo Agencije trebalo da nastavi da poduzima odgovarajuće aktivnosti (u saradnji sa Upravnim odborom) na iznalaženju mogućnosti participiranja vlada entiteta u skladu sa članom 5. Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH.

5. Usaglašenost sa zakonima i pravilima**5.1. Nabavke**

Revidiranjem procesa nabavki utvrdili smo da nije provedena odgovarajuća procedura sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH za troškove prijevoza u inostranstvu javnim sredstvima (avio karte) koji su realizovani u iznosu od 6.685,00 KM. Naime, tokom godine se vršila nabava avio karata prilikom svakog konkretnog putovanja putem direktnog sporazuma. U dinamičkom planu rashoda izdaci za ove namjene su planirani u iznosu za koji se mogao primijeniti direktni sporazum, ali je ukupan iznos realizovanih izdataka na ovoj poziciji veći od iznosa predviđenog za dodjelu ugovora putem direktnog sporazuma. Cijeneći obrazloženja koja smo dobili prilikom obavljanja revizije (relativno mlada institucija, u prethodnoj godini nije bilo putovanja), smatramo da je neophodno da se više pažnje posveti utvrđivanju godišnjeg plana nabavki u skladu sa potrebama Agencije, koji će omogućiti blagovremeno provođenje odgovarajućih procedura nabavke.

U provedenim procedurama uočeno je sljedeće:

Usluge izrade biltena: Na kovertama nije upisano vrijeme prijema iako je u pozivu bilo naznačeno do kada ponude treba da se dostave. Kao dokaz o ispunjenju uvjeta iz člana 23.-26 Zakona o javnim nabavkama tražene su izjave o izmirenim obavezama, a ne dokumenti izdati od strane nadležnih organa u Bosni i Hercegovini.

Nabava kompjuterske opreme: Na jednoj koverti nije upisan datum i vrijeme prijema ponude dok su na ostalim ponudama upisani. Uvidom u knjigu protokola uvjerali smo se da je prijem upisan u istu, pa bi ubuduće trebalo voditi više računa o evidentiranju svih ponuda. U zapisniku sa otvaranja ponuda navode se imena članova komisije za koje nam nije prezentovano rješenje o imenovanju (napominjemo da se po ZJN za provođenje konkurentskog postupka može imenovati komisija, ali i ne mora) ali u daljoj evaluaciji ponuda nema zapisnika ni preporuke komisije.

Preporuka:

Neophodno je da se izvrši analiza nedostataka i propusta koje smo uočili revidiranjem nabavki izvršenih u toku 2007. godine, posebno jer se radi o novoj instituciji BiH koja nema dovoljno edukovanog osoblja za provođenje procedura nabavki.

III Korespondencija

Agenciji je uručen Nacrt izvještaja o reviziji za 2007. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Agencija je dostavila komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvještaja o reviziji.

Po našoj procjeni, Agencija nije dostavila nove dokaze i činjenice koje bi značajnije uticale na izmjenu nalaza sadržanih u Nacrtu izvještaja o reviziji. Po tom osnovu ovaj Izvještaj predstavlja konačni izvještaj dostavljen klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji.

U prilogu Izvještaja dostavljamo vam komentar Agencije na Nacrt izvještaja i naš odgovor na komentare Agencije.

Sarajevo, juni 2008. godine

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

M.P.

Milenko Šego